

ARBETARMAKT

Svensk sektion av FRKI – Förbundet för en Revolutionär Kommunistisk International

Arbetarmakts nyhetsbrev nummer 90 (12/01) - 010430

arbetarmakt.com

Innehåll

- Demonstrera för arbetarpolitik Första maj
- Arbetarmakt: Ta initiativ till offentlig tribunal mot polisvåld!
- Vittnesmål från Malmö: Nu har även jag varit en "politisk fånge"!
- Öppet brev från Malmödemonstrationens ledning
- 15 år efter tjernoby: Avveckla kärnkraften!
- Annonser: Offentligt möte i Göteborg om protesterna i juni
- Nytt nummer av Arbetarmakt

Demonstrera för arbetarpolitik Första maj

I år finns det all anledning att demonstrera på Första maj. De rika blir bara rikare och de sociala klyftorna växer. Om utvecklingen inte hejdas kommer Sverige inom en inte alltför avlägsen framtid att vara det mest ojämlika landet i Europa. Det är ett skrämmande perspektiv som bara inte får bli verklighet.

Om vi vill kan vi tillsammans göra Första maj-demonstrationerna till kraftfulla protester mot alla försämringar och orättvisor, till själva startpunkten för ett motangrepp på nyliberalism och marknadsdiktatur, social nedrustning och privatisering av den offentliga sektorn, mot arbetslöshet, låga löner och dålig arbetsmiljö, mot rasism och främlingsfientlighet - listan kan göras mycket lång. Att stanna hemma och låta bli att demonstrera på Första maj är inget alternativ. Det är bara dumt att inte använda arbetarklassens egen högtidsdag till att kraftfullt kräva av "löntagarregeringen" att den för en politik i arbetarklassens intresse och att visa direktörerna och aktiespekulanterna att vi är många och att vårt tålamod är på upphållningen. Det är ju faktiskt ett uttryck för den svenska arbetarklassens historiska styrka att Första maj är en helgdag i Sverige och inte en vanlig arbetsdag som i många andra länder.

Att demonstrera med något av vänsterns olika tåg är inte heller något alternativ. Faktum är ju att de inte uppfattas som något som helst alternativ av den stora majoriteten av arbetare och låginkomsttagare för vilka alternativet är att gå med LO/SAP-tågen eller - vilket tyvärr är den stora majoriteten - stanna hemma.

Argumentet att man inte kan gå i LO/SAP-demonstrationerna eftersom de är socialdemokratiskt dominerade tåg går inte att ta på allvar. Alldeles bortsett ifrån att argumentet drar alla socialdemokrater över en kam, är det självklart att Första maj kommer att vara en dag som domineras av socialdemokratien - så länge den utgör majoritetsriktningen inom den svenska arbetarrörelsen!

Hittills har ingen på allvar rest argumentet att det enda rätta vore att lämna LO och bilda separata fackföreningar. Så varför i praktiken bryta med facket på Första maj? När man till och har större chans än vid många andra tillfällen att i realiteten utmana den socialdemokratiska byråkratin!

Om vänsterns olika organisationer tänkte längre än den egna partifanan räcker skulle de allihop, från vänsterpartiet till KPML(r), uppmana till massiv uppslutning i LO-demonstrationerna bakom arbetarkrav - och använda sitt inflytande i fackliga sammanhang till att mobilisera de fackliga organisationernas medlemmar att föra fram sina egna krav.

Detta skulle inte bara samla de radikala arbetarna och samtidigt försvåra för den socialdemokratiska byråkratin att utöva censur - det skulle också göra det lättare att mobilisera många av dem som stannar hemma, genom att öka de samlade Första maj-demonstrationernas attraktionsförmåga till följd av deras omvandling från slätstrukna manifestationer till levande tåg som sjuder av vitalitet och kampvilja.

Vi är dock inga syndikalister som ser den fackliga organisationen som den allena saliggörande. Det är självklart att det måste föras en öppen politisk debatt inom arbetarrörelsen och det är lika självklart att det finns en rad politiska riktningar som uttryck för denna debatt.

Det är lika självklart att dessa meningsskiljaktigheter måste komma till uttryck Första maj. Det finns heller inget som hindrar de olika riktningarna från att presentera sina ståndpunkter i flygblad, tidningar och på appellmöten i samband med Första maj - det är ju vad som görs redan idag - även om det bara skulle bli en enda samlande fackligt baserad demonstration på varje ort. Faktum är att det till och med skulle bli enklare för de olika riktningarna att nå ut med sina åsikter. Man skulle inte, som idag, vara tvungen att försöka täcka upp en rad olika tids- och platsmässigt spridda evenemang med flygbladsutdelare och tidningsförsäljare för att verkligen vara säkra på att nå en stor publik med det man vill säga.

Arbetarmakt uppmanar därför alla arbetare och låginkomsttagare att demonstrera med sina fackföreningar - eller, om man är medlem i ett TCO-anslutet fack eller arbetslös utan fackligt medlemskap, att gå med de LO-anslutna facken och där föra fram sina krav.

Arbetarmakt: Ta initiativ till offentlig tribunal mot polisvåld!

Under veckan har debatten rasat om det brutala polisingripandet mot anti-EU-demonstrationen i Malmö förra lördagen. Det som skulle ha blivit en styrkedemonstration från polisens sida blev istället en mycket het politisk potatis för såväl polis som regeringen.

Nu är det oerhört viktigt att vänstern inte tappar bort denna möjlighet att mobilisera opinionen mot polisens försök att utöva en brutal veto-rätt i fråga om demokratiska rättigheter som att demonstrera och försöka skapa opinion.

Från Arbetarmakts sida föreslår vi att de organisationer vars medlemmar deltog i lördagens demonstration omedelbart tar initiativ till en offentlig tribunal mot polisvåld. En tribunal inför vilken alla dem som utsatts för polisens försök att förhindra dem från att fritt demonstrera eller på annat sätt ge uttryck för sina åsikter - från deltagare i Reclaim the Street-aktioner till lördagens demonstration - ges möjlighet att vittna.

Lyckas ett sådant initiativ kommer det att inte bara sätta strålkastarljuset på polisens agerande inte bara i Malmö utan även på andra platser - och stärka opinionen mot polisens försök att utöva politiskt veto med brutala medel.

Låt inte statens byråkratiska utredningsmaskineri mala ner frågan till dess den är politiskt desarmerad. Agera nu!

Vittnesmål från Malmö: Nu har även jag varit en "politisk fånge"!

Jag heter John Andersson och är doktorand i historia, för närvarande anställd vid Folklivsarkivet, som tillhör etnologiska institutionen vid Lunds universitet. Sedan i lördags kan jag även titulera mig "f.d. politisk fånge", även om nu frihetsberövandet bara var cirka tre timmar långt...

Jag var nämligen en av de 266 personer (siffran stiger för varje dag) som polisen² omhändertog² i samband med den lagligt utlysta EU-demonstration i Malmö lördagen den 21 april. Jag gick längst

bak i den "internationalistiska" delen av tåget. Som bekant tog det bara ett kort tag innan polisen slog en järnring omkring hela demonstrationen, så det varken gick att fortsätta framåt eller att gå bakåt längs den väg man redan kommit.

Av andra deltagare i demonstrationen informerades jag om att stoppet förmodligen berodde på "att någon verkade ha kastat någonting". Eftersom jag trodde att stoppet enbart var tillfälligt valde jag "ta det lugnt" och att vila ryggen emot järnstaketet vid Monbijouskolan i avvaktan på "bättre tider", alltså när tåget tilläts marschera igen.

Genast upptäckte jag dock att chefen för polisens insatsstyrka pekade i riktning emot mig, varpå plötsligt ett par poliser rusade in i tåget, låste mina armar bak ryggen på mig och släpade ut mig. Detta skedde alltså innan polisen knölat ihop demonstranterna i en enda stor hög på gatan. Poliserna kroppsvisiterade mig omgående, samt krävde att få veta vad det var för någonting jag gick omkring med. Jag hade nämligen en axelväska samt en papperskasse fyllda med tidningar, pamfletter, flygblad och liknade material, allt avsett för offentlig spridning. Jag erbjöd poliserna att själva titta efter. Faktum är, att detta hade de ju kunnat få göra, utan att de först hade behövt bryta ner mig. Det hade räckt med att de hade frågat...

"De började att kasta saker på oss redan vid Sankt Knuts torg. Därför bestämde vi oss för att skilja ut anarkisterna här i korsningen. Vi måste förhindra brott och tyckte det var bäst här, innan de nådde fram till city", sa polisens insatschef Lars Karsten.

"Vi visste mycket väl vilka vi hade att göra med. Flera av dessa aktivistgrupper har på Internet avslöjat sina planer. Det hade stått klart att de ville stoppa EU-ministrarnas möte och att de tänkte anfalla polisen. De använde rökfacklor, knallskott, kastade fyllda konservburkar, ägg och flaskor direkt mot polisen" säger Malmös polismästare Per Svartz.

Dessa självsäkra påståenden om såväl påvisade brott som påvisade gärningsmän kan kontrasteras med det förhör som polisen genomförde med mig, efter det att man transporterat ut mig till "bunkern" i Fosie. Stämningen där var radikalt annorlunda jämfört med den extremt upphetsade ute på "slagfältet".

Förhørsledaren visade sig vara en synnerligen artig och hövlig person, som ställde frågor av typen: "Vet du varför du omhändertogs?" Tyvärr kunde jag inte ge ett lika bra svar tillbaka...

Agerandet i lördags är inget undantag, utan följer ett tydligt mönster ifrån tidigare ingripanden ifrån polisens sida gentemot en rad andra demonstrationer i Malmö under de senaste åren. Det gäller demonstrationerna emot t.ex. porrklubben Taboo, den "autonoma" 1-majdemonstrationen år 1998, gatufesterna och Reclaim the Street-demonstrationerna och nu den här EU-demonstrationen. Vissa inslag har varit återkommande:

1) Polisen har i samtliga fall anklagats för att ha använt övervåld. Upprepade batongslag emot gripna och obehäpnade demonstranter, att man trampat liggande människor på deras ryggar, att folk släpats ifrån platsen med våld, att folk trängts upp emot väggar med hjälp av polis-sköldar så att de inte kunnat röra sig och nu senast knytnävsslag i ansiktet på folk, etc. Men trots alla klagomål har dessa inte resulterat i några sanktioner emot polisen.

2) Detta våld har skett öppet inför medias kameror, polisen har aldrig försökt hindra fotograferna. När demonstrationen utanför Taboo slogs ner kunde TV visa bilder på en polisman, som oupphörligt slog en försvarslös demonstrant med sin batong. När Reclaim the Street angreps kunde media visa bilder på en demonstrant som låg på gatan och kved av smärta, när han fick armarna omvridna. Polisen verkar inte uppfatta dessa våldsamma bilder som dålig PR, tvärtom verkar man vara synnerligen angelägen om att påvisa inför såväl allmänhet som demonstranter, att man är beredd att gå hur långt som helst.

3) Polisen använder polislagens paragraf 13, den om omhändertagande på grund av störande av den allmänna ordningen, som en form av kollektiv bestraffning. Det brukar numera alltid dyka upp en grupp "demonstrationshuliganer", alltså folk som enbart är ute efter att mucka gräl med polisen, kasta föremål eller vandalisera. Dessa brott har naturligtvis, precis som andra sorters, brott utförts av individer. Enligt svensk lag kan man bara dömas för gärningar som man själv personligen har varit ansvarig för.

Polisen har dock valt att kollektivt bestraffa alla demonstranter som man kunnat lägga händerna på

för eventuella begångna brott, genom att omhänderta dem. I dessa svep har ibland såväl kreti som pleti dragits med. Tidningen Arbetarens korrespondent omhändertogs när hon bevakade den autonoma 1-majdemonstrationen 1998, trots att hon hela tiden frenetiskt viftade med sitt presskort. Nu senast var det alltså Per Garthon som var "snutig", alltså ställde kritiska frågor, och som därför åkte in.

4) Målet med dessa massgripanden är att upplösa demonstrationerna. Detta är ett effektivt sätt att upphäva grundlagen på, eftersom demonstrationsrätten är inskriven i Regeringsformen. Jag tillhör själv inte anarkisterna, jag sympatiserar inte med dem eller ens känner någon av dem personligen. Än mindre var jag intresserad av att mucka gräl med polisen; de som är intresserade av sådan får enligt min mening skylla sig själva.

Men det fanns inga möjligheter för mig eller övriga i min del av demonstrationen att fortsätta delta i den, om vi nu skulle ha velat göra detta. Polisen hade som sagt först spärrat av demonstrationen såväl framåt som bakåt, sedan trängde man ihop alla demonstranterna i en stor hög i mitten med hjälp av sköldarna. Alla som råkade vara klämda mellan sköldarna betraktades således som kollektivt skyldiga.

5) Ett annat mål med dessa massgripanden är att "demonisera" demonstranterna. Enligt polisen hade allting gått korrekt till och alla gripna hade tillhört gruppen "våldsamma aktivister": alla "legala" demonstranter var däremot nöjda. Att jag blev omhändertagen var naturligtvis i sig mycket upprörande, men att polisen därefter indirekt försöker göra mig till en brandbombskastande dåre gör mig fullständigt vansinnig!

Om nu polisens påståenden skulle ha ett uns av sanning i sig, så måste naturligtvis alla omhändertagna dras inför rätta. Faktum är ju, att jag omhändertogs långt innan de övriga: trodde chefen för insatsstyrkan, att jag var på väg att uppmana till uppror? Hur många som verkligen gjorde sig skyldiga till brott och vilken typ det var fråga om vet jag inte. Det enda som jag kunde se var en väldig massa ungdomar i åldrarna 15-18, som blev bryskt knuffade, slagna och trampade på. Jag satt bredvid en "omhändertagen" ung flicka som drabbats av en så fruktansvärt panikangrepp - vi var placerade bland alla ilsket skällande polishundar- att hon skrek vilt och började att dunka huvudet emot den husvägg vi ställts vid. Jag fick snabbt hålla om henne och lugna henne, så att hon inte skadade sig själv. Detta är FAKTA, som JAG känner till!

John Andersson

Öppet brev från Malmö demonstrationens ledning

Vi återger här ett öppet brev från ledningen för förra lördagens demonstration i Malmö i vilket de ställer ett antal frågor till länspolismästaren i Skåne.

Öppet brev till Länspolismästaren i Skåne

Inför Ekofin-mötet i Malmö den 21 april lämnades i januari till polisen en ansökan om demonstrationstillstånd. Ganska omgående erhöles ett muntligt förhandsbesked att tillstånd skulle meddelas utan problem. Därefter förekom vid flera tillfällen underhandskontakter med polismyndigheten, och den 14/3 sammanträffade representanter för demonstrationsledningen med polisens ansvariga för diskussion av praktiska detaljer. Återigen gavs klartecken från polisens sida och fullständig samstämmighet rådde oss emellan.

På S:t Knuts Torg demonstrationsdagen den 21/4 sökte demonstrationsledningen upp polisens insatsledning för att inleda samarbetet oss emellan under dagen. Återigen rådde full överensstämmelse om behovet av och viljan till samarbete.

Snart nog efter avmarsch visade det sig dock att tidigare överenskommelser och polistillståndet var värdelösa. Ej heller lyckades vi få kontakt med ansvarig insatsledning, utan varje försök därtill avvisades bryskt respektive nonchalerades av polisen.

Ganska direkt efter avmarsch dirigerade polisen om demonstrationen från den i tillståndet angivna marschvägen. Enligt överenskommelserna och det skriftliga tillståndet skulle tåget svänga in på

Bergsgatan. Istället leddes vi in på Spångatan, där en del av tåget omringades av polisen och avskiljdes från övriga tåget. Detta kan inte tolkas annorlunda än att polisen hade förberett en fälla som syftade till att splittra demonstrationen.

De incidenter som polisen vill åberopa som skäl för sina ingrepp ägde rum först efter omdirigeringen av demonstrationståget. Till yttermera visso visade sig polisens åtgärder vara av en omfattning och karaktär som tyder på att de varit planerade långt i förväg.

När sedan polisen tar till ett massivt övervåld mot demonstranter, så som dokumenterats i massmedia, söker demonstrationsledningen återigen kontakt med insatsledningen för att söka lösa den uppkomna situationen. Återigen nonchalerades våra initiativ.

Med anledning av ovanstående vill vi ha svar på följande frågor:

- Av ca 250 gripna har polisen till åtal anmält 2 personer för våldsamt motstånd, dvs för en gärning som skall ha begåtts efter de incidenter vilka polisen anför som skäl för massgripandena. I ljuset av detta förhållande: vad ger polisen rätt att förvägra en av den på förhand utsedd grupp att uttrycka sin politiska mening?

- Vilka åtgärder kommer polisledningen att vidta med anledning av det dokumenterade övervåld som utövats av polismän? Hur skall f.ö. enskilda polismän kunna identifieras då de uppträdde maskerade och utan synligt nummer på hjälmen?

Mot bakgrund av erfarenheten av lördagens demonstration ställer vi oss frågan: Är det i fortsättningen meningsfullt att överhuvudtaget försöka skapa en dialog med polisen? Vi kommer att vara mycket tveksamma till att sätta oss i samtal med polisen om eventuellt kommande arrangemang efter lördagens upplevelser. Vad betyder en leende polischef när vi samtidigt kan räkna med att han planerar att slå sönder demonstranter med batonger?

Vi vill framhålla att försöken att med rättsvidriga metoder splittra den EU-kritiska opinionen inte kommer att lyckas. Tvärtom kommer vi att söka utöka samarbetet för att försvara våra demokratiska rättigheter.

För en sak kan vi dock tacka polisen: den har på ett handgripligt, eftertryckligt och för alla synligt sätt visat vad vi länge har hävdats: EU är inget öppet, folkligt projekt. Det kan inte genomföras utan polis i militära formationer, utan att polisen med brutala metoder söker skrämja kritikerna till tystnad.

Ingemar Gustavsson, Joachim Lentz, Agnes Callewaert, Frida Karlsson, Fredrik Persson
Medlemmar i demonstrationsledningen.

15 år efter tjernobyl: Avveckla kärnkraften!

I veckan var det 15 år sedan kärnkraftshaveriet i Tjernobyl. Det var en av världens kostsammaste olyckor någonsin räknat i såväl pengar som människoliv och miljöförstörelse. Olyckan visade med all önskvärd tydlighet att kärnkraften borde avvecklas så fort som möjligt.

Det var vid halvtvåtiden på natten den 26 april 1986 som en av de två reaktorerna, Enhet 4, som var i drift vid kärnkraftverket Tjernobyl, havererade i samband med en testning av dess säkerhetssystem. Driftoperatörerna tappade kontrollen över reaktorn som började att skena. Ett plötsligt utbrott av neutronstrålning fick värmen i reaktorn att stiga till en nivå som låg 100 gånger högre än den normala. En del av kärnbränslet upplöstes och förångade kylvattnet. Den resulterande ångexplosionen splittrade det ettusen ton tunga locket till reaktorn och slungade brinnande reaktorskrot över det angränsande området. Mer vatten reagerade med reaktorhärden och bildade vätgas som blandades med luft och detonerade. Den andra explosionen slungade skrot och radioaktivt material mer än en kilometer upp i luften. Den efterföljande branden skickade ännu mera radioaktivt material upp i atmosfären.

Det tog tio dagar att släcka den brinnande reaktorhärden. Med hjälp av helikoptrar släpptes 5000 ton bly, bor och andra ämnen över en friliggande härden. Ändå försvann minst en fjärdedel av reaktorns radioaktiva material ut i luften.

När väl läget var under kontroll inneslöt den havererade reaktorn i en gigantisk betongsarkofag

som fylldes med mer än 7000 ton stål och 410 000 kubikmeter betong, kompletterad med en väldig betongplatta under reaktortankens botten.

Drygt hälften av det radioaktiva nedfallet föll ner inom ett avstånd av 35 kilometer från kraftverket. Mer än 1000 kvadratkilometer mark omkring Tjernobyl kontaminerades och 300 000 människor evakuerades från området. Stora områden är fortfarande avstängda.

Den andra hälften av det radioaktiva nedfallet spreds ut över ett stort område och föll ner över 20 länder, däribland norra Sverige - där kontaminationen var så kraftig att man ansåg sig tvungen att slakta tusentals renar. Nedfall från Tjernobyl kunde konstateras så långt bort som på den arabiska halvön och Nordamerika.

Ett trettiotal av dem som deltog i det desperata släckningsarbetet dog en kort tid därefter. Många av dem med av svåra strålningsskador. Ett okänt antal av de hundratusentals människor som utsattes för det radioaktiva nedfallet eller som sattes in i saneringsarbetet, bl a värnpliktiga från olika delar av Sovjetunionen, drabbades av olika typer av strålningsskador, varav sannolikt flera fall med dödlig utgång.

Fortfarande går det inte att sätta slutstrecket efter Tjernobylhaveriet. Det kommer att ta generationer innan vi vet vilka långsiktiga konsekvenser det radioaktiva nedfallet fått. Det är dessutom ytterst osannolikt att vi någonsin kommer att kunna få reda på hur många som dött och kommer att dö till följd av Tjernobyl (beräkningarna varierar från några tiotusental till uppemot en miljon).

Ändå kom världen undan billigt. Hade vindförhållandena varit annorlunda eller hade kraftiga regn sköljt ner de radioaktiva partiklarna över tätbefolkade områden, hade katastrofen blivit ännu större. Det räcker med att tänka på vad som kunde ha hänt om Kiev, 13 mil från Tjernobyl och med 2,5 miljoner invånare, hamnat i vägen för nedfallet.

Att vi valt att så relativt detaljerat beskriva olyckan är för att visa hur farlig kärnkraften egentligen är. En insikt som trubbats av under de år som gått sedan olyckan, inte minst till följd av kärnkraftslobbyns envetna propaganda om den "säkra" kärnkraften. En enda reaktors haveri - och då kom dessutom bara en mindre del av det radioaktiva materialet ut i luften - var tillräckligt för att orsaka en av världens största miljökatastrofer.

Oavsett alla lugnande propåer från kärnkraftslobbyen kommer förr eller senare en ny större olycka att inträffa, sannolikt orsakad av precis samma "mänskliga faktor" som i Tjernobyl. Ju fortare kärnkraften avvecklas dess bättre. Tyvärr kommer vi dock att tvingas få leva med dess giftiga radioaktiva avfall i tusentals år framåt, även om vi lyckas tvinga fram en avveckling.

Annons: Offentligt möte i Göteborg om protesterna i juni

Den 15 juni är konfrontationernas dag. EU-toppledarna ska inte få mötas ostört. Bl.a. kommer Globalisering Underifrån i samarbete med Ya Basta! Från Finland och Italien arrangera en inträngningsaktion för att öppna en alternativ konferens i Mässhallen där alla grupper och individer får framföra sina krav och visioner om ett annorlunda Europa. Skyddsutrustade med liggunderlag, skumgummi, flytvästar m.m. kommer 400 demonstranter från hela Europa tåga mot Mässhallen. Parollerna för aktionen är "Öppna gränserna!" och "Stoppa nyliberalismen!". Alla är välkomna att delta, både i eller bakom aktionen.

Lördagen 5:e maj 14:00 har vi informationsmöte i Göteborg på Världshuset (som ligger vid Järntorget). Där kommer vi presentera aktionens syfte, hur vi går tillväga och bjuda in intresserade till våra förberedelser.

Välkommen!

Mer info: www.motkraft.net/gu eller j15gbg2001@hotmail.com

Nytt nummer av Arbetarmakt

Ett nytt nummer av tidningen Arbetarmakt har just lämnat trycket. Det nya numret är ett temanummer som är avsett att ge en bred presentation av Arbetsmakts ståndpunkter i en rad viktiga

frågor, från arbetarkamp över EU-frågan till miljö - och mycket mer.

Numret som kostar 10 kronor kan beställas från oss via e-post, arbetarmakt@arbetarmakt.com.

Enklast är dock att prenumerera. Du får tio nummer för 100 kronor, stödprenumeration kostar 150 kr. Sätt in pengarna på postgiro 474 02 54-0 (ange att inbetalningen avser prenumeration på Arbetarmakt).